

หัวข้อวิทยานิพนธ์ จริยธรรมกับความสามารถในการคิดเป็น ของชาวชนบท อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ชื่อนักศึกษา นางสาวสุชมา นพาสว่าง

สาขาวิชา การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง

ภาควิชา การศึกษานอกโรงเรียน

ปีการศึกษา 2541

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับจริยธรรม และความสามารถในการคิดเป็น ของชาวชนบท อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี และเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนพฤติกรรมจริยธรรม และความสามารถในการคิดเป็น ความสามารถในการคิดเป็นในที่นี้หมายถึง ลักษณะการใช้ประเภทของข้อมูลประกอบการตัดสินใจแก้ปัญหาที่เผชิญอยู่ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส จำนวนบุตร ลักษณะความสัมพันธ์ในครอบครัว วิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่/ผู้ปกครอง และความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา ตลอดจนศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนพฤติกรรมจริยธรรมกับความสามารถในการคิดเป็น

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นชาวชนบท อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 393 คน อายุ 13 ปีขึ้นไป เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยใช้แบบสอบถามได้แก่ เครื่องมือวัดระดับจริยธรรมของกองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ และเครื่องมือวัดความสามารถในการคิดเป็น เป็นแบบวัดการคิดเป็นของบุญสม ครุฑททา ซึ่งได้นำมาปรับปรุงแก้ไข มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.72 และ 0.79 ตามลำดับ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าสถิติพื้นฐาน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติ t-test ค่าสถิติ F-test และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-moment Correlation Coefficient)

จากการศึกษาวิจัยปรากฏผลดังนี้

1. ระดับจริยธรรมในภาพรวม ของชาวชนบท อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในระดับ 3 คือ เป็นพฤติกรรมทางจริยธรรมที่ยึดผลประโยชน์ของสังคมส่วนใหญ่ เมื่อวิเคราะห์พฤติกรรมจริยธรรมเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมจริยธรรมที่อยู่ในระดับ 3 ได้แก่ ด้านความเมตตา-กรุณา ด้านการใช้ปัญญาในการแก้ปัญหา ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความไม่ประมาท ด้านสติ-สัมปชัญญะ และด้านความซื่อสัตย์สุจริต ส่วนพฤติกรรมจริยธรรมด้านการไต่สวน และด้านหิริ-โอตตปปะ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนอยู่ใน

ระดับ 2 คือ เป็นพฤติกรรมทางจริยธรรมที่ยึดผลประโยชน์ของบุคคลอื่นในสังคมแคบ ๆ เช่น ญาติพี่น้อง เพื่อนสนิท

2. ความสามารถในการคิดเป็น ของชาวชนบท อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จากกลุ่มข้อมูล 3 ด้าน คือ ด้านตนเอง ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ด้านวิชาการ พบว่า ส่วนมากชาวชนบทจะใช้ข้อมูล 2 ด้าน ประกอบการตัดสินใจแก้ปัญหา โดยจะใช้ข้อมูลด้านวิชาการควบคู่กับด้านตนเองมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การใช้ข้อมูลด้านวิชาการควบคู่กับด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และด้านตนเองควบคู่กับด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ

3. พฤติกรรมจริยธรรมของชาวชนบท อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี เมื่อจำแนกตามอายุ จำนวนบุตร วิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่/ผู้ปกครอง และความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ความสามารถในการคิดเป็น ของชาวชนบท อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. พฤติกรรมจริยธรรมของชาวชนบท ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการคิดเป็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีเพียงพฤติกรรมจริยธรรมด้านความเมตตา-กรุณาเท่านั้น ที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมพันธ์กับความสามารถในการคิดเป็น ในทิศทางตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ